

VIẾT CHO NGƯỜI "ĐÃ CHẾT"

(Bài 44)

***/ Chuyện đời nay.**

San Jose, Thứ Sáu, July 14/2017

Đêm qua định lôi các bài anh Văn Quang ra sắp xếp thì gặp ngay chuyện bức mình từ hai chú thuê phòng, mất cả hứng thú chữ nghĩa.

Chuyện nước Mỹ bao giờ cũng thế! Tưởng đã thoát ra ngoài để sống với Âm Nhạc & Văn Chương, nào dè những nỗi bức mình vẫn đeo đẳng dai dẳng.

Luôn luôn tôi vẫn tự hỏi, tại sao ai cũng thích qua Mỹ? Nơi này đâu có gì tự do để cần tìm tới? Nhìn lên màn hình thấy các ông lớn quyền lực, giàu có, đấu đá nhau, mặt ông nào ông nấy căng cứng như sắp đứt hết các giây thần kinh não trạng, khổ quá (!); mà nhìn xuống đời sống một nhà văn nghèo như tôi, thấy chung quanh chỉ toàn các con người tranh co nhau từng miếng rác, đâu thể gọi nước Mỹ là thiên đường cho được?

Một đứa như tôi mà thấy “*nước Mỹ không có tự do*” thì phải kê là **điều thật**.

Tại sao? Bởi cái tự do tôi đòi hỏi chỉ giới hạn rất nhỏ trong một cuộc sống bình dị với những “người dung” bình dị, nương tựa nhau, chia xẻ nhau để sống; vậy mà trong cái bình dị này cũng luôn luôn có “chiến tranh”, thì với những vị lãnh đạo quyền uy tiền bạc đầy mình, chiến tranh làm sao cho hết được?

Đó là điều tôi không thể hiểu.

Cá chất lẳng mạn cô hữu trong người cũng bay mất theo ba cái chuyện ruồi bu như thế.

(Chưa kể là KHÔNG DÁM nhìn sang VN có đứa con gái thân yêu lưu lạc trong một căn nhà người dung, bây giờ đang bắt đầu hối tiếc những ngày sống tự do tuổi thơ với Mẹ...)

Nhiều chuyện lắm, làm sao có thể tĩnh tâm ngồi viết chuyện cho người “đã chết” đọc?

Cư mà không *an* thì *Nghiệp* đâu mà *lạc* cho được?

Hôm nọ ở Santa Ana, nghe anh Âu nói:

“*Những chuyện khổ của mình nhỏ lắm em à so với cái khổ của dân tộc*”,

thấy đúng và tự mắc cỡ.

Nhưng rồi, nghĩ, không có những “cái nhỏ”, làm sao gom lại mà tạo thành “cái lớn”?

Từ hai mươi năm nay sống trong căn nhà những-người-trăm-năm-cũ, tôi gặp rất buồn phiền theo chuyện đương đầu với ba cái người dung sống chung trong đó. Có nhiều người dễ thương, nhưng cũng lắm người dễ ghét.

Diễn hình hôm nay là vài mẫu “đời sống nước Mỹ” qua vai trò các người dung.

Từ lâu lắm rồi, có ông Đại úy Không quân, người Sài Gòn, tướng cao lớn đẹp đẽ, tên Nguyễn Quang Đức. Lúc qua Mỹ, thoát tiên ông đến Florida ở chung trong gia đình vợ; sau, chịu không nổi, dọn qua Cali, được giới thiệu đến ở nhà tôi, làm nghề đồ xăng ca đêm.

Thuở trước 1975, ông là con nhà giàu, bây giờ đi ra ngoài vẫn giữ dáng vẻ phong lưu, nhưng căn phòng ông ở thì để hôi thối tới tệ không chịu được.

Dù vậy, ông đối xử với gia đình tôi như người ruột thịt, gọi tôi bằng chị, xưng em; vì thế mà ráng chịu đựng và bỏ qua hết các cái bực mình từ ông. Hễ muốn la ông vì cái tật dơ dáy bừa bãi (ví dụ lúc say cứ hay đá ngay góc bờ tường thay vì đi vào toilette) lại nghĩ ngay đến hai thằng em đang sống một mình ở hai nơi Berlin và Liège Belgique mà “tha” ngay cho ông qua tiếng cười hề hề xin lỗi của ông!

Ông này có cái tật mỗi đêm nghỉ làm là cứ hay ngồi uống bière một mình, mở nhạc thật to.

Đặc biệt bài Thương Về Miền Trung được mở to nhất. Phòng ông sát phòng Âu Cơ nên tôi cứ bị nó phàn nàn rằng học bài không được; lại phải bỏ bàn viết qua gõ cửa bảo ông vặn âm thanh nhỏ, thì (bao giờ cũng thế) thấy ông say mèm, có khi trong phòng nồng nặc mùi nước tiểu. Hôm sau tỉnh dậy, gặp, ông xin lỗi rồi chóng chề:

“Con vặn nhạc to, nhất là bài Thương Về Miền Trung, cho bác và chị cùng nghe luôn, nghĩ là bác nhớ xứ Huế!”

Có lần nghe bà già hỏi:

“Sao ngày nghỉ chú Đức không đi dancing, phòng trà mà cứ ngồi nhà nghe nhạc?”

Ông lại cười hề hề đáp, giọng từng từng:

“Con đâu cần đi phòng trà làm chi, bác, ngồi ở nhà vặn nhạc nghe, muốn con ca sĩ nào hát thì cho nó hát, còn con nào hát dở thì đuổi nó vô, bắt con khác ra!”

Năm 2003 về VN, kể chuyện ông Đức đuổi mấy cô ca sĩ này cho anh Thế Phong nghe, ảnh khoái quá trời.

Một bữa, bà già nhờ ông Đức đi kiếm giùm một người về dọn cái sân sau. Ông bèn đưa về một ông VN mặt mày đen đui xấu xí, giới thiệu:

“Anh Thành này dân homeless, con hay gặp ở Thư Viện, thấy hiền lành nên hay cho ảnh thuốc lá.”

Thế là tôi phải cùng ra dọn sân với ông Thành, chỉ huy cho ông sắp xếp mọi thứ chỗ này chỗ kia theo ý bà già muốn. Trong lúc dọn, tôi hỏi thăm thân thế ông thì được nghe kể:

“Tui dân đánh cá ở Rạch Giá, trước làm tài công, nên được một đám người mượn lái tàu vượt biên. Có thằng em ruột đi theo. Qua tới Mỹ từ năm 1978, tui ở Florida làm nghề đánh cá, tiền bạc cũng khá. Nhưng rồi bị một

trận bão quét sạch hết, từ đó trắng tay, lặn lội qua tới Cali. Thằng em lấy con vợ Mỹ, ly dị, bỏ về VN luôn để khỏi trả tiền child support.”

Tôi nhìn mắt ông, thấy vẻ chân thật, nên hỏi:

“Hiện tại anh sống cách nào?”

“Tui đi lượm lon. Không có tiêu chuẩn xin trợ cấp.”

“Ban đêm anh ngủ ở đâu?”

“Ngủ lang thang, chỗ này bị cảnh sát đuổi thì chạy sang chỗ kia.”

Tôi bật nói:

“Bây giờ tôi deal với anh thế này: Tôi cho anh chỗ ở chùa, ngược lại, anh take care cái sân sạch sẽ cho tôi. Chứ mỗi lần bà già tôi ngứa mắt dọn dẹp, tôi cứ phải bỏ bàn viết lều đèo theo sau, sợ bà già vấp té.”

Ông hỏi lại:

“Chị nói thật không?”

Câu hỏi này được lặp lại đôi lần sau đó. Tôi gật:

“Muốn biết thiệt giả thì anh cứ xách đồ dọn tới ngay đi!”

Vậy là chiều hôm đó, ông Thành vác cái bao nylon trong có vài bộ đồ và cái mền, đến ở trong một phòng phía sân sau.

Từ đó, ngày, ông chạy xe đạp đi lượm lon bán lấy tiền sống, đêm về ngủ trong căn phòng chứa sách của tôi (lúc ấy đã được dọn hết ra, bỏ sách vào các thùng giấy).

Ông Thành lưu lại đây bốn năm, dĩ nhiên chùa như lời đã nói, cho đến khi ông bị tai nạn xe cộ, qua đời. Trong bốn năm có mặt ông, cái sân vườn sau sạch bung, cỏ dại không còn mọc lan dưới bàn tay ông nữa.

Riêng ông Đức, năm 2014, tình cờ mà bị vướng vòng tù tội.

Nguyên ủy thế này:

Ngày 14/8/2014, tôi và Âu Cơ không thấy ông Đức về nhà như lệ thường mỗi buổi, dâm lo. Hôm sau cũng không thấy ông về, càng lo hơn nữa. Mười hai năm ở chung trong nhà, ông Đức đã trở thành “một người thân của gia đình.” Hai mẹ con gọi các bệnh viện, nhưng chẳng nơi nào bảo có tên ông. Túng quá, ra Sở Cảnh Sát gần nhà hỏi. Chiều thứ bảy, Sở Cảnh sát vắng người, nơi ô cửa sổ làm việc, chỉ một ông Trung sĩ Mỹ và một anh Hạ sĩ người VN. Hỏi về ông Đức, thoạt đầu ông Mỹ từ chối không đáp. Sau, anh VN có lẽ thấy Âu Cơ xinh đẹp, nên nói bằng tiếng Việt:

“Ông này bị bắt ở khu tòa án, lúc 3 chiều hôm kia. Bây giờ còn cái xe ông đậu ở ngoài parking, cô đến đem về giùm ông đi.”

Mãi một tháng sau, cô em gái ông Đức, bay từ Florida sang, vào khám thăm, mới rõ cơ sự thế này:

- Ba giờ chiều ngày 14/8/2014, ông Đức đứng xếp hàng đợi đến phiên mình trả tiền hàng tháng một món nợ nào đó. Cái chân ông đau, nên ghé ngồi xuống trên một băng ghế. Cạnh bên, có hai con bé Mễ đang chơi trò chơi trên máy điện tử. Ông Đức theo dõi, thấy con em luôn luôn thắng con chị. Ở trò chơi cuối cùng, cũng con em thắng. Ông Đức vỗ đầu con bé, khen giỏi. Vừa lúc đó, cô mẹ Mễ cũng đang sắp hàng, quay lại, thấy, bốc điện thoại gọi cảnh sát. Thế là ông Đức bị chặn bắt ngay ngoài bãi đậu xe.

Tôi đưa cô em gái ông Đức đến gặp các người bạn luật sư quen tôi ở San Jose. Một anh giải thích:

“Ở Mỹ, cái việc vỗ đầu một đứa bé cũng bị tội ngang hàng với chuyện hiếp dâm rồi giết trẻ em, xếp vào tội ‘sờ mó trẻ em’. Nếu không có luật sư lôi hồ sơ ra thì phải nhận cái án từ 10 đến 20 năm tù.

Cô em gái không có tiền, tôi cũng không có tiền giúp cô thuê luật sư riêng chạy tội cho ông, nên ông đành sống cảnh tù tội.

Trong tù, gửi về tôi nhiều thư, lá nào cũng viết:

“Em ra tù, xin chị cho em đến ở chung, trên nước Mỹ em không còn ai ngoài gia đình chị.”

Tôi nhận lời, giữ đồ đạc và căn phòng trống cho ông đến ba năm. Thời gian đầu khi ông Đức còn bị giam ở Main Jail gần nhà, tôi và Âu Cơ còn đi ra tòa nghe xử, sau, mệt quá; lại biết ông bị ghép 7 năm, đổi sang nhà tù khác, nên không còn nhận tin tức gì của ông nữa.

Năm ngoài 2016, anh Văn Thanh lên San Jose thăm, nghe chuyện ông Đức, xúc động lắm, (ảnh có đôi lần gặp và trò chuyện với ông Đức), bảo tôi:

“Điều vô lý là ngay giữa thanh thiên bạch nhật, chỉ một cái vỗ đầu một đứa bé sao lại bị ghép vào một tội lớn?”

Tôi cười:

“Con Mễ mẹ thấy ông này ăn mặc bánh bao, tương ngon, định vu vạ làm tiền đó mà.”

Anh Văn Thanh than:

“Oan và đau cho ông ấy quá!”

Xong tiếp:

“Nếu nhận thư ông Đức gửi từ nhà tù ra, xin hãy chuyển cho tôi và trả lời thư ông ấy ngay, bảo ông ấy giùm: Văn Thanh sẽ tới thăm và biết đâu có thể giúp đỡ ông ta...”

Anh Văn Thanh nói thêm:

“Tôi không nhầm đâu, BG ạ. Tuy ông ấy là kẻ địch của phe CS nhưng chắc chắn là một người VN tốt của chúng ta.”

Tóm lại, chuyện ông Đức là chuyện “luật lệ nước Mỹ”, và cũng là chuyện “tám lòng biết nghĩ tới hoàn cảnh khốn cùng của kẻ khác trong trái tim một nhà văn.”

***/ Thêm chuyện khác:**

Năm ngoái, 2016, có một ông độc thân đã lớn tuổi thuê một phòng trong nhà. Thoạt đầu ông tỏ ra thích lắm vì thấy cả mẹ lẫn con đều là người hiền (lời ông nói: “Tôi đi thuê phòng nhiều rồi, không thấy ở đâu vừa trí thức vừa dễ chịu như nơi này”). Sau, trở chứng, làm phiền tôi quá cỡ! Đang ngồi viết mà cứ nghe ông gọi, cầm rơm cái này cái khác; khi thì đèn microwave không đở, lúc lại cái tủ lạnh, đá không đông; khi thì đòi cái máy giặt, lúc lại “mảng vốn” đường giây điện hư hao...

Thật đúng là con nít!

Đến một hồi tôi chợt nghĩ:

“Tại sao lại phải khổ như vậy vì vài ba trăm bạc?”

Thế là nói với ông:

“Khả năng tôi chỉ có vậy. Nếu tiền bạc tôi dư dả thì làm sao anh bước chân vào được trong nhà tôi? Với vài ba trăm mà tôi bị anh hành quá sức, không thể nào rảnh trí mà viết. Tốt hơn hết là tôi trả tiền dư tháng này cho anh, anh đi kiếm chỗ khác tiện nghi hơn cho anh!”

Ông mách lại điều này với San, nói:

“Chủ định ở lại đây cho đến chết, bây giờ mẹ con muốn chủ dọn đi...”

Thường, sau mỗi khi bực bội vì những phiền nhiễu của ông, tôi luôn luôn là người “xin lỗi” trước bằng câu nói: “Chén bát trong chạn có khi còn đụng nhau rỗng rảng, nói gì con người. Xin anh bỏ qua cơn nóng giận của tôi...” và rất được ông ủng hộ cách vui vẻ. Lần này nghe cái ý “ở lại cho đến chết” của ông, tôi đâm hết hồn, đành để ông đi luôn.

Đó là những mẫu đời điển hình cho giới người Việt Nam lưu vong trên nước Mỹ! Lại là các “người dung” từng hiện diện trong căn nhà những người-trăm-năm-cũ. Trong căn nhà ấy, đâu phải chỉ Văn Chương Âm Nhạc thôi, mà còn biết bao số phận éo le của người dung cùng hiện hữu.

□